

STORTINGET

Innst. 364 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
frå finanskomiteen

Prop. 131 L (2019–2020)

Innstilling frå finanskomiteen om Lov om tilskudd ved avbrutt permittering (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

Til Stortinget

Samandrag

Departementet foreslår i proposisjonen en ordning hvor arbeidsgivere får støtte for å ta egne permitterte tilbake i jobb, jf. omtale i Prop. 127 S (2019–2020). Ordningen foreslås regulert i en egen lov om tilskudd ved avbrutt permittering.

Arbeidsledigheten steg raskt i tiden etter at strenge smitteverntiltak ble iverksatt 12. mars i år. På kort tid økte antallet helt eller delvis arbeidsledige, inkludert permitterte, fra rundt 90 000 personer til 420 000 personer. Selv om den registrerte arbeidsledigheten har avtatt gjennom april og mai, er ledigheten og antallet permitterte fortsatt svært høy.

Formålet med den nye ordningen er å redusere antallet som er permittert som følge av virusutbruddet, for å motvirke risikoen for at arbeidsledigheten i Norge festner seg på et høyt nivå. Tiltak som sikrer arbeidsplasser og bidrar til at permitterte kommer i arbeid, vil også bidra til å dempe inntektsulikhet som oppstår som følge av virusutbruddet, som ekspertgruppen ledet av professor Steinar Holden har vist til i rapporten som ble lagt frem 26. mai.

Etter lovforslaget gis det støtte til bedrifter med omsetningsfall som et kronebeløp per månedsverk for permitterte som tas tilbake i jobb. Støtten gis også til ideelle organisasjoner, foreninger og stiftelser uten erverv til

formål som tar egne permitterte tilbake. Ordningen gjelder også for permitterte lærlinger.

Arbeidsgivere kan søke om støtte for å ta permitterte tilbake for kalendermånedene juli og august. Den ansatte må ha vært helt eller delvis permittert per 28. mai 2020, være i arbeid hos arbeidsgiveren i hele perioden det søkes tilskudd for, og kan ikke permitteres på nytt før tidligst 1. oktober 2020. Ordningen er ikke til hinder for at den ansatte som tas tilbake fra permittering, avviker ferie i perioden.

I utformingen av ordningen er det lagt vekt på at den skal være enkel og praktisk mulig å gjennomføre på kort tid. Departementet foreslår at Skatteetaten skal forvalte ordningen. Videre foreslås det at skatteforvaltningsloven skal gjelde for tilskuddsordningen så langt den passer, og at det i forskrift kan gis forvaltningsregler som utfyller og fraviker reglene i skatteforvaltningsloven. Ordningen er søknadsbasert, og saksbehandlingen vil i stor grad foregå automatisk. Det foreslås egne regler i den nye loven om innhenting av nødvendige opplysninger fra offentlige myndigheter mv. og fra søkeren. Det foreslås også regler om administrative sanksjoner og straff. Loven gir regler om utbetaling av tilskudd, og om betaling og innkreving av uriktig utbetalt tilskudd, samt administrative sanksjoner.

Departementet foreslår at opplysninger knyttet til tildeling gjøres offentlig tilgjengelig.

Ordningen er på usikkert grunnlag anslått å gi utbetalinger på om lag 4 mrd. kroner.

Departementet viser til forslag til lov om tilskudd ved avbrutt permittering (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet). Departementet foreslår at loven trer i kraft straks.

Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Ingrid Heggø, Siv Henriette Jacobsen, Eigil Knutsen og Hadia Tajik, frå Høgre, Elin Rodum Agdestein, leiaren Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, frå Framstegspartiet, Sivert Bjørnstad, Hans Andreas Limi og Sylvi Listhaug, frå Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, frå Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, frå Venstre, Ola Elvestuen, frå Kristeleg Folkeparti, Tore Storehaug, frå Miljøpartiet Dei Grøne, Une Bastholm, og frå Raudt, Bjørnar Moxnes, viser til at regjeringas vurderingar og forslag er nærmare omtalte i proposisjonen.

Komiteen viser til Prop 131 L (2019–2020) og at regjeringa har fremma forslag til lov om tilskudd ved avbrutt permittering (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet). Komiteen viser vidare til at formålet med lova er skiping av ei ordning der arbeidsgivarar får støtte til å ta eigne permitterte tilbake i jobb og gjennom dette redusere talet på personar som er permitterte på grunn av virusutbrotet.

Komiteen viser til at ordninga bygger på forslaga til LO, NHO og ekspertgruppa leia av professor Steinar Holden, samt på erfaringane til regjeringa med kompensasjonsordninga for næringslivet. Ordninga skal vare over to månadar og inkludere juli og august. Arbeidsgivarar kan søke om støtte for begge desse månadane eller berre for august. Komiteen sluttar seg til regjeringa si vurdering om at ordninga skal vere kortvarig, og at det over tid ikkje er berekraftig at det offentlege subsidierer løna til arbeidstakarar med normal produktivitet.

Komiteen viser til at ein kan gje tilskot til enkeltpersonføretak og selskap. Også stiftingar, foreiningar og organisasjonar som ikkje har næringsverksemd som formål, og som blir omfatta av skattelova § 2-32, kan få tilskot. Sistnemnde gruppe vil mellom anna omfatte idrettsforeiningar, humanitære organisasjonar, trusamfunn og ideelle organisasjonar som driv velgjerande arbeid. Slike foreiningar kan søke om tilskot uavhengig av om dei driv skattepliktig verksemd eller ikkje, og komiteen støttar dette.

Komiteen viser til at ordninga skal gjelde for arbeidsgivarar som tar tilbake eigne tilsette som var permitterte (heilt eller delvis) per 28. mai 2020, før ordninga vart annonsert ved utløpet av arbeidsdagen. Ein gjev ikkje støtte til permittering som blir gjennomført etter lanseringa, fordi ordninga ikkje skal gje verksemders insentiv til å gjennomføre nye permitteringar. Komiteen

en meiner det er viktig at arbeidsgivarar som får støtte, ikkje bør kunne bruke tilsette som har rett til stønad, for å erstatte tilsette som ikkje utløyser støtte.

Komiteen viser til at regjeringa foreslår at støtte til føretak som driv næringsverksemd, blir utmålt etter kor mange permitterte som er tatt tilbake ved inngangen av månaden, og omsetningssvikta i støttemånaden. Dette vil seie at omsetningssvikta i støttemånaden blir rekna ut med utgangspunkt i omsetninga for same månad i fjor. For å nytte mest mogleg oppdatert informasjon i utrekninga av omsetningsfallet, vil omsetningsnivået i same månad i fjor bli justert for veksten i omsetninga frå januar og februar 2019 til januar og februar 2020, med avgrensingar både for kor høg og kor låg denne «justeringsfaktoren» kan vere. Utrekninga vil bli tilsvarende som i kompensasjonsordninga under lov om midlertidig tilskuddsordning for føretak med stort omsetningsfall, jf. Prop. 70 LS (2019–2020). Bedrifter som ikkje hadde omsetning i støttemånaden i fjor, kan nytte januar og februar 2020 som utgangspunkt for utrekning av omsetningsfallet. Komiteen støttar denne tilnærminga.

Komiteen viser til at regjeringa foreslår at terskelverdien for redusert omsetning skal setjast til 10 pst. I kompensasjonsordninga er tilsvarende terskel 30 pst. omsetningsfall. Enkelpersonføretak og selskap som har hatt eit omsetningsfall på 30 pst. eller meir, får støtte med eit fast beløp på 15 000 kroner per månad per fulltidstilsette som blir henta tilbake frå permittering. Komiteen viser vidare til at for enkeltpersonføretak og selskap som har hatt eit omsetningsfall på mindre enn 30 pst., blir støttebeløpet gradert per månadsverk etter storleiken på omsetningsfallet etter følgjande formel: Støttebeløp i kroner per månadsverk = (omsetningsfall i pst. – 10)/100 * 75 000.

Enkelpersonføretak og selskap med eit omsetningsfall på 10 pst. eller mindre vil ikkje få støtte. Komiteen meiner dette er ei god innramming av ordninga og støttar dette.

Komiteen viser til at regjeringa foreslår at institusjonar eller organisasjonar som blir omfatta av skattelova § 2-32, og som ikkje driv skattepliktig verksemd, får støtte på 10 000 kroner per månadsverk som blir tatt tilbake frå permittering, og støttar dette. For desse institusjonane og organisasjonane vil ein ikkje sette krav om omsetningsfall, sidan det ikkje finst eit relevant talgrunnlag å berekne eit omsetningsfall ut frå. Institusjonar eller organisasjonar som blir omfatta av skattelova § 2-32, og som driv skattepliktig verksemd, kan velje om støtta dei får, skal reknast etter regelen for enkeltpersonføretak og selskap med omsetningsfall eller reglane for institusjonar eller organisasjonar som ikkje driv skattepliktig verksemd.

Komiteen viser til at også mange lærlingar har vorte permitterte i samband med virusutbrotet, og støt-

tar at òg lærlingar blir omfatta av lønsstøtteordninga. Komiteen viser til at lærlingeløna normalt svarer til byrjarløna til ein fagarbeidar fordelt over to år, med størstedelen av løna mot slutten av læretida. Eit tilskot på 15 000 kroner per måned vil dermed kunne overstige løna til lærlingane. Komiteen sluttar seg til eit tak på støttebeløpet på 10 000 kroner per måned for lærlingar.

Komiteen viser til at tilskot etter lova blir gjeve etter søknad. Søknaden skal innehalde opplysningar som kan ha innverknad på fastsetjing av tilskotet, derunder opplysningar om omsetning på ulike tidspunkt og informasjon om dei tilsette det blir søkt støtte for. Søknadar som det er grunn til at tilskotsstyresmakta ser nærare på, vil tas ut til manuell behandling før det blir fatta vedtak. Tilskotsstyresmakta kan be om ytterlegare opplysningar og dokumentasjon frå søkaren og innhente nødvendige opplysningar frå andre offentlege styresmakter. Komiteen viser til at Skatteetaten skal vere tilskotsstyresmakt, med ansvaret for forvaltning av den mellombelse lønsstøtteordninga. Ansvaret til Skatteetaten omfattar mellom anna rettleiing, behandling av søknadar om tilskot, vedtak, registrering av vedtak, utbetaling og tilbakebetaling av tilskot, oppfølging og kontroll. Skattedirektoratet vil vere klageinstans. Skatteetaten skal òg sørge for utvikling og drift av digitale tenester som er nødvendige for å forvalte tilskotsordninga. Komiteen støttar at Skatteetaten blir tilskotsstyresmakt for ordninga, og understrekar viktigheita av at det blir etablert gode mekanismer for kontroll og tiltak mot misbruk og utnytting av ordninga.

Komiteen meiner det er viktig at innsyn i bruken av ordninga er open og tilgjengeleg. Komiteen støttar at opplysningar knytte til tildeling skal vere offentlege på tilsvarende måte som i ordninga under lov om midlertidig tilskuddsordning for føretak med stort omsetningsfall, jf. Prop. 70 LS (2019–2020).

Komiteen sluttar seg til regjeringens lovforslag.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti, viser til at regjeringa foreslår at søkarar som får støtte, ikkje skal kunne gjennomføre nye permitteringar eller seie opp eller redusere arbeidstida til andre tilsette i samanliknbare stillingar frå lanseringstidspunktet av ordninga 28. mai til 1. september 2020, og fleirtalet støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt ønsker å legge begrensninger på utbetalinger av bonuser til ledende ansatte og økning i lederlønn og styrehonorar for bedrifter som mottar lønnstilskudd.

Disse medlemmer mener også at krisetiltakene må rammes inn slik at pengene ikke går til skatteparadis.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan utbetale bonus for ledende ansatte i det resterende av 2020 og i 2021.»

Disse medlemmer viser til tidligere økonomiske kriser hvor useriøse aktører har styrket sin posisjon i deler av arbeidslivet. Disse medlemmer ønsker at krisepolitikken skal bygge opp under et seriøst arbeidsliv med hele og faste stillinger, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke skal ha endelige vedtak/rettskraftige dommer mot seg knyttet til arbeidslivskriminalitet, sosial dumping, skatte-/avgiftsunndragelse eller brudd på utlendingslovgivningen.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at tilskudd ved avbrutt permittering ikke utbetales i tilfeller hvor den ansatte skal leies ut, med unntak av tilfeller der utleie er begrunnet i arbeidsmiljøloven § 14-13 (innleie mellom produksjonsbedrifter).»

Disse medlemmer mener en lønnstilskuddsordning må følges av klare krav: Dersom man mottar slik støtte fra fellesskapet, skal man akseptere begrensninger på utbytte og bonusutbetalinger. Norge skiller seg negativt ut med våre manglende utbytte- og bonusbegrensninger i forbindelse med krisetiltakene. Den nederlandske lønnstilskuddsordningen legger f.eks. klare begrensninger på bonuser og utbytte. Det er helt rimelig at fellesskapets støtte går til å redde arbeidsplasser – ikke utbytter og bonuser.

Disse medlemmer viser til at dette er av ekstra betydning i en slik ordning, ettersom fellesskapet kan ende opp med å betale lønnskostnadene for permitterte som uansett ville blitt hentet tilbake i jobb. En slik kostnad er akseptabel, da det viktigste er å unngå at ledigheten biter seg fast, men det gjør det desto viktigere å sikre at man stiller rettferdige krav.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering forplikter seg til ikke å øke lederlønn eller styrehonorar ut over gjennomsnittlig lønnsvekst i det resterende av 2020 og i 2021.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan ha morselskap

i tredjelandsjurisdiksjoner som er på EUs svarteliste over ikke-samarbeidende jurisdiksjoner.»

Disse medlemmer viser til at det ikke er et øvre tak for mottak av lønnstilskudd for større bedrifter som nå tar tilbake permitterte arbeidstakere. Disse medlemmer mener det påhviler de større bedriftene som mottar tilskudd, et særskilt ansvar for å investere i sine ansattes kompetanse, og mener disse bør inngå avtaler med tillitsvalgte om å bevare jobber og å investere i de ansattes kompetanse. Disse medlemmer viser bl.a. til den nederlandske lønnsstøtteordningen, som har lignende krav.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille som krav at større virksomheter som mottar tilskudd ved avbrutt permittering, inngår avtaler med tillitsvalgte om å bevare jobber og investere i de ansattes kompetanse.»

Disse medlemmer viser til at ordningen er forelått å gjelde for juli og august. Disse medlemmer mener det er påkrevd at regjeringen gjør grundige vurderinger av utviklingen på arbeidsmarkedet og fremmer ytterligere tiltak fra august. Det vil være nødvendig med langt kraftigere tiltak enn hva regjeringen så langt har presentert for å sikre arbeid til alle.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne etterlyser en grundigere vurdering for valget av en ordning som gir støtte til ansatte som tas tilbake fra permittering, og ikke til å støtte lønnskostnader for virksomheter med omsetningsnedgang som sådan. Regjeringen burde gjort en grundigere vurdering knyttet til hvilken påvirkning dette har på insentivene for permittering og rimeligheten mellom de som valgte å holde ansatte i jobb i en usikker tid, sammenlignet med de som valgte å permittere raskt. Disse medlemmer deler likevel oppfatningen av at hensynet til å unngå at ledigheten biter seg fast, veier tyngst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan betale ut utbytte eller foreta aksjetilbakekjøp i det resterende av 2020 og i 2021.»

Disse medlemmer mener bedrifter som mottar lønnstilskudd, ikke skal kunne foreta aksjetilbakekjøp

eller utbetale utbytte (ut over det som benyttes til ordinær lønn eller personskatt forbundet med eierskap i bedriften) i resten av 2020 og i 2021.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Lov om tilskudd ved avbrutt permittering § 5 åttende ledd skal lyde:

(8) Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne paragrafen og fastsette nærmere vilkår for tilskudd, herunder at mottakere av tilskudd ikke kan utbetale utbytte eller foreta aksjetilbakekjøp i 2020 eller 2021, at mottakere av tilskudd ikke kan utbetale bonus til ledende ansatte i 2020 eller 2021, at mottakere av tilskudd forplikter seg til å ikke øke lederlønn eller styrehonorar utover gjennomsnittlig lønnsvekst i 2020 og 2021 og at mottakere av tilskudd ikke kan ha morselskap i tredjelandsjurisdiksjoner som er på EUs svarteliste over ikke-samarbeidende jurisdiksjoner. Departementet kan herunder gi regler som begrenser arbeidsgivers adgang til å gjennomføre nye permitteringer, oppsigelser eller arbeidstidsreduksjoner i perioden 28. mai til 1. januar 2021.»

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår at bedrifter ikke skal kunne si opp eller permittere den ansatte de har fått lønnstilskudd for, innen 1. oktober. Disse medlemmer mener bedrifter som mottar lønnstilskudd, skal forplikte seg til mer enn å beholde ansatte én måned lenger enn de får tilskudd for, som regjeringens forslag legger opp til. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at disse medlemmer vil forlenge permitteringsordningen i første omgang ut året, og at regjeringen bør komme tilbake til Stortinget til høsten med en vurdering av behovet for ytterligere utvidelse av permitteringsperioden til 52 uker.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at bedrifter som mottar tilskudd ved avbrutt permittering, ikke kan gå til oppsigelser av ansatte i 2020.»

«Lov om tilskudd ved avbrutt permittering § 5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Den ansatte kan ikke være under oppsigelse eller sies opp før 1. januar 2021.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har etterlyst en ordning for lønnstilskudd for å få folk raskt tilbake i jobb og for å vri fellesskapets innsats fra å støtte passivitet til å støtte aktivitet under den ekstraordinære situasjonen norsk økonomi befinner seg i. Disse medlemmer mener

en slik ordning burde vært på plass tidligere, men støtter hovedlinjene i regjeringens forslag til lønnstilskudd.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil understreke at det viktigste virkemiddelet for å få ledigheten ned og folk i arbeid, er at Norge har lønnsomme bedrifter som har tilstrekkelig med oppdrag som man trenger arbeidsfolk til å utføre, og at offentlig sektor også brukes aktivt for å øke etterspørselen etter arbeidskraft. Disse medlemmer vil påpeke at avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om revidert nasjonalbudsjett og tiltakspakken ikke i tilstrekkelig grad tar inn over seg den alvorlige situasjonen som svært mange bedrifter og bransjer opplever, der det er fare for flere permitteringer i tiden fremover. Bygningsarbeideren, anleggsfirmaet, reiselivsbedriften – alle trenger de oppdrag. Uten tilstrekkelig mengde oppdrag vil det ikke være grunnlag for å ta permitterte tilbake i arbeid, selv om man for en avgrenset periode mottar lønnstilskudd som dekker deler av lønnskostnaden. Disse medlemmer viser til merknader og forslag i Innst. 360 S (2019–2020), der Senterpartiet foreslår en rekke kraftfulle tiltak for å bidra til økt aktivitet i hele Norge.

Disse medlemmer ser likevel at en ordning med lønnstilskudd ved avbrutt permittering vil kunne gjøre det enklere for en del bedrifter å øke aktiviteten og ta permitterte tilbake i jobb. Disse medlemmer slutter seg til at det nå kommer en slik ordning som kan bidra til å få permitterte tilbake i jobb.

Disse medlemmer vil samtidig peke på at utformingen av lønnstilskuddet kan gi noen uheldige utslag. Selv om mange bedrifter har permittert ansatte under koronapandemien, er det også mange bedrifter som har strukket seg langt for å holde de ansatte i jobb til tross for reduksjon i aktivitet og omsetning. Disse medlemmer påpeker at disse bedriftene som har holdt ansatte i jobb på «egen regning», ikke får noen økonomisk støtte i denne ordningen.

Disse medlemmer mener det er viktig å ivareta bedrifter som har holdt folk i arbeid og som nå har behov for forsterkede tiltak for å unngå permitteringer og oppsigelser i tiden fremover. Disse medlemmer understreker at forslaget om lønnstilskudd ved avbrutt permittering isolert sett er viktig for å få de som har vært permittert, tilbake i jobb, men langt fra tilstrekkelig for å hindre at nye personer blir enten permittert eller oppsagt.

Disse medlemmer påpeker at lønnstilskuddet kan påvirke konkurransesituasjonen på uheldig vis ved at de bedriftene som har permittert ansatte, nå kan få et tilskudd som ikke er tilgjengelig for de bedriftene som ikke har gått til det skritt å permittere ansatte. Etter disse medlemmers syn burde regjeringen vurdert spesifikt om det er behov for ytterligere innramming av

ordningen som kan forhindre slike konkurransevridende effekter. Det vil være svært uheldig dersom bedrifter som har fått svekket sin økonomi ved å holde ansatte i arbeid gjennom en krevende tid, opplever å underbys i konkurranse med bedrifter som har fått lønnstilskudd fra staten.

Disse medlemmer mener det er viktig at ordningen også dekker permitterte som ikke har hatt krav på dagpenger. Disse medlemmer viser i den forbindelse til svar på spørsmål 233 fra Senterpartiet, der det slås fast at «Den foreslåtte ordningen gir arbeidsgivere lønnsstøtte for å ta egne permitterte tilbake i jobb, uavhengig om de mottar dagpenger eller ikke».

Disse medlemmer viser til at ordningen skal vare over to måneder og inkludere juli og august. Disse medlemmer mener det er fornuftig at perioden én bedrift kan motta lønnstilskudd, avgrenses til to måneder, men ser det som sannsynlig at mange bedrifter vil oppleve kraftig omsetningsfall lenger enn i perioden frem til 1. september i år. Disse medlemmer vil understreke at det ofte vil være forhold utenfor den enkelte bedrifts kontroll som vil kunne være avgjørende for når det er grunnlag for å ta permitterte tilbake i arbeid, for eksempel omfang av smitteverntiltak, innreise-restriksjoner, tilgang på ulike typer oppdrag og utviklingen i viktige eksportmarkeder for bedriftens produkter.

Disse medlemmer mener det vil kunne slå svært skjevt og urimelig ut når man etter regjeringens forslag avgrenser ordningen til et kort tidsmessig «vindu» for når bedrifter skal kunne nyte godt av lønnstilskudd ved avbrutt permittering. Disse medlemmer mener det vil være fornuftig at bedrifter også skal kunne få lønnstilskudd dersom de først ser mulighet for å ta tilbake permitterte ansatte i løpet av høsten. Derfor mener disse medlemmer at det bør settes en senere sluttdato for ordningen, men at støtte fortsatt kun skal kunne gis for to måneder.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en justering av ordningen for lønnstilskudd ved avbrutt permittering som forlenger varigheten av ordningen, men at bedrifter fortsatt kun skal kunne motta lønnstilskudd for to måneder.»

Disse medlemmer viser til at da Stortinget behandlet kompensasjonsordningen for uunngåelige utgifter i Innst. 232 L (2019–2020), ble regjeringen anmodet om å komme tilbake med et forslag til hvordan en viss minimumsbemanning kunne dekkes innenfor ordningen: «Komiteen er enig med regjeringen i at mange bedrifter må ha en viss grunnbemanning selv om det har vært et stort omsetningsbortfall, og er fornøyd med at regjeringen vil vurdere om eventuelt

uunngåelige lønnskostnader kan ivaretas i modellen for kompensasjonsordningen fra april.»

Disse medlemmer påpeker at dette ikke er fulgt opp av regjeringen. Disse medlemmer mener det er rimelig at en viss minimumsbemanning eller nøkkelpersonell anses som uunngåelige faste kostnader, og dermed kan dekkes gjennom kompensasjonsordningen. Dette vil også kunne bidra til å avhjelpe situasjonen for en rekke virksomheter som etter beste evne har forsøkt å opprettholde aktivitet og begrense bruk av permittering så langt som mulig. Disse medlemmer viser til merknader og forslag fra Senterpartiet i Innst. 365 S (2019–2020) om dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at ordningen med tilskudd ved avbrutt permittering er, etter regjeringens egne uttalelser, ment å bidra til å kickstarte norsk økonomi. Disse medlemmer er bekymret for om ordningen i så måte vil fungere etter hensikt. I mange bransjer som fortsatt er hardt rammet, som hotell- og reiselivsbransjen, vil ikke denne ordningen, som er begrenset til juli og august, ha noen vesentlig betydning eller effekt. Flere bransjer vil ha omsetningssvikt gjennom hele dette året, og kanskje lenger. Disse medlemmer viser til at både arbeidsgiversiden i disse bransjene og en samlet fagbevegelse har vært samstemt i behovet for å utvide permitteringsperioden til 52 uker, og at det er det viktigste grepet Stortinget kan gjøre. Disse medlemmer mener det er avgjørende at regjeringen vurderer andre og ytterligere tiltak utover høsten for å trygge folks jobber og få folk tilbake i jobb. Selv om Norge på mange områder går tilbake til normalen etter koronapandemien, vil det være noen bransjer som vil slite lenge.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår at de som mottar støtte, ikke skal kunne gjennomføre nye permitteringer eller si opp ansatte fra lanseringstidspunktet for ordningen 28. mai og til 1. september 2020. Disse medlemmer viser til at hverken stortingsflertallet eller regjeringen var villige til å innføre tilsvarende vilkår i kompensasjonsordningen, og undrer seg over det. Disse medlemmer mener de ulike statlige støtteordningene er til nettopp for å trygge folks jobber.

Disse medlemmer støtter regjeringens forslag til tilskudd ved avbrutt permittering, men er bekymret for at en gjennom innføringen av denne ordningen sender et uheldig signal til de bedriftene som har valgt å ikke permittere, eller som har tatt permitterte ansatte tilbake i mai måned. Disse medlemmer mener regjeringen må vurdere ulike endringer i kompensasjonsordningen som blant annet tar opp i seg utgifter til lønn.

Komiteens medlem fra Rødt mener det bør stilles strengere krav til bedriftene som mottar støtte gjennom tilskuddsordningen, enn det som foreslås av regjeringen i proposisjonen. Dette medlem viser til at Rødt i Innst. 232 L (2019–2020) stilte seg bak behovet for å få på plass en ordning, som kunne kompensere seriøse bedrifter med stort bortfall av omsetning for å hindre at bedrifter med livets rett skulle gå konkurs, men at dette medlem samtidig foreslo at man allerede ved opprettelsen av en slik ordning burde fått på plass et langt sterkere rammeverk for å hindre misbruk og for å redusere mulighetene for privat berikelse når fellesskapet stilte milliardbeløp til rådighet. Dette medlem konstaterer at flertallet ved behandlingen av tiltakspakene mot koronakrisen så langt har veket unna å stille håndfaste krav, men nøyd seg med å formulere vage forventninger overfor mottakerne om å vise moderasjon.

Forslag fra mindretal

Forslag fra Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan utbetale bonus for ledende ansatte i det resterende av 2020 og i 2021.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke skal ha endelige vedtak/rettskraftige dommer mot seg knyttet til arbeidslivskriminalitet, sosial dumping, skatte-/avgiftsunndragelse eller brudd på utlendingslovgivningen.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at tilskudd ved avbrutt permittering ikke utbetales i tilfeller hvor den ansatte skal leies ut, med unntak av tilfeller der utleie er begrunnet i arbeidsmiljøloven § 14-13 (innleie mellom produksjonsbedrifter).

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering forplikter seg til ikke å øke lederlønn eller styrehonorar ut over gjennomsnittlig lønnsvekst i det resterende av 2020 og i 2021.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan ha morselskap i tredjelandsjurisdiksjoner som er på EUs svarteliste over ikke-samarbeidende jurisdiksjoner.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen stille som krav at større virksomheter som mottar tilskudd ved avbrutt permittering, inngår avtaler med tillitsvalgte om å bevare jobber og investere i de ansattes kompetanse.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen sikre at mottakere av tilskudd ved avbrutt permittering ikke kan betale ut utbytte eller foreta aksjetilbakekjøp i det resterende av 2020 og i 2021.

Forslag 8

Lov om tilskudd ved avbrutt permittering § 5 åttende ledd skal lyde:

(8) Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne paragrafen og fastsette nærmere vilkår for tilskudd, herunder at mottakere av tilskudd ikke kan utbetale utbytte eller foreta aksjetilbakekjøp i 2020 eller 2021, at mottakere av tilskudd ikke kan utbetale bonus til ledende ansatte i 2020 eller 2021, at mottakere av tilskudd forplikter seg til å ikke øke lederlønn eller styrehonorar utover gjennomsnittlig lønnsvekst i 2020 og 2021 og at mottakere av tilskudd ikke kan ha morselskap i tredjelandsjurisdiksjoner som er på EUs svarteliste over ikke-samarbeidende jurisdiksjoner. Departementet kan herunder gi regler som begrenser arbeidsgivers adgang til å gjennomføre nye permitteringer, oppsigelser eller arbeidstidsreduksjoner i perioden 28. mai til 1. januar 2021.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen sørge for at bedrifter som mottar tilskudd ved avbrutt permittering, ikke kan gå til oppsigelser av ansatte i 2020.

Forslag 10

Lov om tilskudd ved avbrutt permittering § 5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Den ansatte kan ikke være under oppsigelse eller sies opp før 1. januar 2021.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en justering av ordningen for lønnstilskudd ved avbrutt permittering som forlenger varigheten av ordningen, men at bedrifter fortsatt kun skal kunne motta lønnstilskudd for to måneder.

Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av ein samla komité, unnateke § 5 fjerde og åttande ledd, som vert fremja av Høgre, Framskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti.

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står ovanfor, og rår Stortinget til å gjere følgjande

vedtak til lov

om tilskudd ved avbrutt permittering (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

§ 1 Lovens formål

Formålet med loven er å etablere en midlertidig ordning for tilskudd til arbeidsgivere som tar egne permitterte tilbake i arbeid.

§ 2 Virkeområde i tid

Tilskuddsordningen gjelder for kalendermånedene juli og august 2020. Arbeidsgivere kan søke om tilskudd for både juli og august eller bare for august.

§ 3 Arbeidsgivere som kan søke om tilskudd

Tilskuddsordningen gjelder for følgende arbeidsgivere:

- a. Enkeltpersonforetak og selskap
- b. Institusjon eller organisasjon som omfattes av skatelovent § 2-32.

§ 4 Svalbard

Departementet kan gi forskrift om lovens anvendelse for Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene.

§ 5 Vilkår for tilskudd

(1) Den ansatte må ha vært helt eller delvis permittert per 28. mai 2020.

(2) Den ansatte må tilbake i arbeid i minst samme stillingsprosent som før permitteringen.

(3) Den ansatte må ha vært i arbeid hos arbeidsgiveren i hele perioden det søkes tilskudd for, og kan ikke permitteres på nytt før 1. oktober 2020.

(4) Den ansatte kan ikke være under oppsigelse eller sies opp før 1. oktober 2020.

(5) Enkeltpersonforetak og selskap må ha hatt et omsetningsfall på mer enn 10 prosent.

(6) Søkeren må utøve lovlig aktivitet.

(7) Søkeren må ikke være under konkursbehandling.

(8) Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne paragrafen og fastsette nærmere vilkår for tilskudd. Departementet kan herunder gi regler som begrenser arbeidsgivers adgang til å gjennomføre nye per-

mitteringer, oppsigelser eller arbeidstidsreduksjoner i perioden 28. mai til 1. september 2020.

§ 6 Tilskuddets størrelse

(1) Enkeltpersonforetak og selskap som har hatt et omsetningsfall på minst 30 prosent, gis tilskudd med 15 000 kroner per måned per fulltidsansatt som tas tilbake fra permittering.

(2) For enkeltpersonforetak og selskap som har hatt et omsetningsfall på mindre enn 30 prosent, beregnes tilskudd per måned per fulltidsansatt til 75 000 kroner multiplisert med prosentvis omsetningsfall fratrasket 10 prosentenheter.

(3) Institusjon eller organisasjon som omfattes av skatteloven § 2-32 og som ikke driver skattepliktig virksomhet, gis tilskudd med 10 000 kroner per måned per fulltidsansatt som tas tilbake fra permittering. Omsetningsfall kreves ikke.

(4) Institusjon eller organisasjon som omfattes av skatteloven § 2-32 og som driver skattepliktig virksomhet, kan velge om tilskudd skal beregnes etter første og annet ledd eller etter tredje ledd.

(5) Tilskuddets størrelse graderes etter stillingsprosent ved permitteringsstartpunktet og permitteringsgrad per 28. mai 2020.

(6) For lærlinger beregnes tilskudd etter første til femte ledd, men begrenset oppad til 10 000 kroner.

(7) Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne paragrafen, herunder om beregning av omsetning, omsetningsfall, tilskudd ved deltidsansettelse og tilskudd ved delvis permittering.

§ 7 Generelle forvaltningsregler

(1) Med de særreglene som er gitt i §§ 8 til 18, gjelder skatteforvaltningsloven så langt den passer for behandling av saker etter denne loven. Forvaltningsloven gjelder ikke for behandling av saker etter denne loven, med unntak av forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter.

(2) Departementet kan gi forskrift om forvaltningsregler som skal gjelde for behandling av saker etter denne loven, herunder utfylle og fravike reglene i skatteforvaltningsloven.

§ 8 Tilskuddsmyndighet og klageinstans

Skatteetaten er tilskuddsmyndighet etter loven. Skattekontoret treffer vedtak i første instans. Skattedirektoratet er klageinstans.

§ 9 Innhenting av opplysninger

(1) Tilskuddsmyndigheten kan uten hinder av taushetsplikt innhente opplysninger ved å pålegge offentlige myndigheter og private rettssubjekter å gi opplysninger som kan ha betydning for tilskudd etter denne loven og kontrollen av dette. Første punktum gjelder også personopplysninger.

(2) Departementet kan gi forskrift om innhenting av opplysninger etter første ledd, herunder om hvem tilskuddsmyndigheten kan innhente opplysninger fra og hvilke opplysninger som kan innhentes.

§ 10 Offentliggjøring av opplysninger

(1) Tilskuddsmyndigheten kan gjøre opplysninger om tilskudd, herunder beregningsgrunnlag og tilskuddets størrelse, tilgjengelig på Internett til alminnelig ettersyn. Opplysningene skal gis i søkbar form slik tilskuddsmyndigheten bestemmer. Offentleglova får ikke anvendelse ved krav om innsyn i slike opplysninger.

(2) Taushetsplikten etter skatteforvaltningsloven kapittel 3 omfatter ikke opplysninger som offentliggjøres etter første ledd.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om offentliggjøring av opplysninger, herunder hvilke opplysninger som skal gjøres offentlig tilgjengelig.

§ 11 Søknad om tilskudd

(1) Tilskudd etter denne loven gis etter søknad. Søknaden skal inneholde opplysninger som kan ha betydning for fastsetting av tilskuddet.

(2) Departementet kan gi forskrift om krav til søknaden, herunder om hvordan opplysninger skal gis, nærmere vilkår for leveringsmåte og format, hvilke opplysninger søknaden skal inneholde, frister og om bekreftelse av opplysninger fra revisor eller regnskapsfører.

§ 12 Opplysningsplikt for søkeren

(1) Den som søker om tilskudd etter denne loven, skal gi riktige og fullstendige opplysninger. Søkeren skal opptre aktsomt og lojalt, og skal varsle tilskuddsmyndigheten om eventuelle feil. Det skal også varsles om endringer som kan ha betydning for tilskuddet.

(2) Departementet kan gi forskrift om bekreftelse og dokumentasjon av opplysninger fra søkeren og om opplysningsplikt for den som har mottatt tilskudd. Bestemmelsen i § 9 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 13 Vedtak om tilskudd

Tilskuddsmyndigheten treffer vedtak om fastsetting av tilskudd etter denne loven. Tilskuddsmyndigheten kan sammenstille nødvendige opplysninger og treffe vedtak som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger.

§ 14 Administrative sanksjoner

(1) Administrativ sanksjon ilegges tilskuddsmottaker som forsettlig eller grovt uaktsomt gir tilskuddsmyndigheten uriktig eller ufullstendig opplysning, eller unnlater å gi pliktig opplysning, når vedkommende forstår eller bør forstå at det kan føre til uberettigede økonomiske fordeler.

(2) Fristen for å ilegge administrativ sanksjon er fem år etter utløpet av den perioden vedtaket om tilskudd gjelder.

(3) Administrativ sanksjon beregnes med 30 eller 60 prosent av tilskuddet som tilskuddsmottakeren uberettiget har mottatt.

(4) Skatteforvaltningsloven §§ 14-8 til 14-11 gjelder tilsvarende så langt det passer.

(5) Departementet kan gi forskrift om administrative sanksjoner.

§ 15 *Straff*

Straffeloven §§ 378 til 380 om skattesvik gjelder tilsvarende for den som forsettlig eller grovt uaktsomt gir tilskuddsmyndigheten uriktig eller ufullstendig opplysning, eller unnlater å gi pliktig opplysning, når vedkommende forstår eller bør forstå at det kan føre til uberettigede økonomiske fordeler.

§ 16 *Kravsmyndighet mv.*

(1) Krav på tilbakebetaling av uriktig utbetalt tilskudd og administrative sanksjoner betales til og innkreves av Skatteetaten etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) så langt de passer, likevel slik at kapittel 10, 11 og 18 ikke gjelder.

(2) Departementet kan i forskrift utfylle og fravike regler om betaling av tilskudd etter denne loven, herunder om krav på tilbakebetaling og innkreving av utbetalt tilskudd og administrative sanksjoner og om renter. Departementet kan også gi forskrift om hvem som er kravsmyndighet.

§ 17 *Forfall for utbetaling av tilskudd*

Utbetaling av tilskudd skal skje snarest og senest tre uker etter at det er fattet vedtak om utbetaling av tilskudd.

§ 18 *Tilbakebetaling av uriktig utbetalt tilskudd*

Dersom det er utbetalt tilskudd i strid med bestemmelsene i denne loven, eller forskrift gitt i medhold av

denne loven, skal det uriktig utbetalte beløpet tilbakebetales. Krav på tilbakebetaling av tilskudd er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 19 *Forfall for krav om tilbakebetaling og administrativ sanksjon*

(1) Krav på tilbakebetaling etter § 18 forfaller til betaling tre uker etter at melding om vedtak om tilbakebetaling er sendt til skyldner.

(2) Administrative sanksjoner ilagt etter § 14 forfaller til betaling tre uker etter at fristen for å klage over vedtaket om fastsetting av kravet er utløpt, eller ved klage, tre uker etter at klagen er avgjort. Dersom det innvilges utsatt iverksetting av krav etter skatteforvaltningsloven § 14-10 annet ledd, forfaller kravet til betaling tre uker etter utløpet av søksmålsfristen, eller ved søksmål, tre uker etter at endelig rettsavgjørelse foreligger.

§ 20 *Forsinkelsesrenter ved for sen betaling*

(1) For tilbakebetalingskrav og administrative sanksjoner som ikke er betalt innen forfall etter § 19, betales forsinkelsesrente.

(2) Rentesatsen tilsvarende den til enhver tid gjeldende rentesats fastsatt i forskrift med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven) § 3 første ledd første punktum. Rentene beregnes fra forfall etter § 19 og inn til betaling skjer. Forsinkelsesrenteloven § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 21 *Rentegodtgjørelse ved forsinket utbetaling av tilskudd*

Utbetales tilskudd senere enn den frist som er fastsatt i § 17, skal det ytes rentegodtgjørelse fra forfallstidspunktet og frem til utbetalingen skjer. For øvrig gjelder § 20 annet ledd tilsvarende.

§ 22 *Lovens ikrafttredelse, overgangsbestemmelser*

(1) Loven trer i kraft straks.

(2) Departementet kan gi forskrift om overgangsbestemmelser.

Oslo, i finanskomiteen, den 15. juni 2020

Mudassar Kapur

leiar

Tore Storehaug

ordførar

